

Договорната основа за политиката за научни изследвания и иновации са Членове 163 до 173 от Договора за Европейска Общност.

Европейският съюз произвежда почти една трета от научното знание в света. Съвместни програми консолидират работата на страните-членки. Главното средство е Шестата рамкова програма за наука и изследвания. Тя финансира изследванията в страните-членки и някои други страни, както и в Съвместния изследователски център на ЕС.

Създаване на Европейското научно пространство

Ключовите цели на ЕС включват увеличение на разходите за научни изследвания с повече от 50% до 2010 г., по този начин достигайки 3% от БНП, и увеличаване на дела на частния сектор за разходите до 67% през 2010 г. (от 56% през 1999 г.). Идеята на Европейско научно пространство е да замени не особено тясното коопериране между изследователите и изследователските организации с изследователски програми, които са трансгранично и трансдисциплинарно интегрирани.

Финансиране на изследванията

Европейската Комисия има бюджет от около 20 милиарда евро за периода 2002 – 2006 г. за създаването на Европейското научно пространство в своята Шеста Рамкова Програма, известна като FP6. Това са 6% от цялата обществена поддръжка за разходи за граждански изследвания в ЕС.

Около три четвърти от този бюджет са отделени за седем приоритетни области:

- * геномика и здравна биотехнология;
- * технологии на информационното общество;
- * нанотехнологии, интелигентни материали и нови производствени процеси;
- * аеронавтика и космически изследвания;
- * сигурност на храните и рисковете за здравето;
- * устойчиво развитие;
- * икономика и социални науки.

Финансират се проекти, които явно биха имали полза от международно сътрудничество. Много страни имат споразумения за сътрудничество, които им позволяват да се възползват от това финансиране, но по принцип поне двама участника трябва да бъдат Държави членки на ЕС, страни-кандидатки, или Швейцария. Грантът покрива от 25% до 100% от цената на проекта.

Съвместният изследователски център (JRC)

Над 5% от бюджета на FP6 е предназначен за Съвместния изследователски център (JRC), който представлява мрежа от седем изследователски единици, разпръснати из ЕС. Те предоставят солидни научни данни за изготвяне на политиката на ЕС върху които се базират решенията, особено в областта на храната, химикалите и здравето; природната среда и устойчивото развитие; ядрената безопасност и предпазни мерки. JRC също така има експертен опит в правенето на технически прогнози, справки и измервания и предпазване на обществото от икономически и технологически рискове.

Ядрен синтез и разпад

Седем процента от бюджета са за изследвания в областта на ядрената енергия. От тях, 60% са предназначени за изследвания върху ядреното сливане, една екологична, но технически извънредно трудна алтернатива на ядрения разпад, която не използва радиоактивни материали. ЕС работи с Канада, Китай, Япония, Корея, САЩ и Русия чрез проекта ITER върху планове за конструиране на първото в историята устройство, което да произвежда електрическа

мощностколкото нормална електроцентрала, използвайки ядрен синтез.

Изследванията в областта на възобновяемите източници на енергия и ефикасното използване на енергията се финансират отделно, от бюджета на FP6 за устойчиво развитие.

Следващият предел

В момента европейските правителства си сътрудничат в областта на космическите технологии, но не под егидата на ЕС. Има програма за сътрудничество с Европейската космическа агенция включваща ракети-носители и области като сателитни комуникации, човешки космически полети и микрогравитация, но ЕС планира да създаде собствена космическа програма в бъдеще.

Заедно със САЩ и други страни ЕС работи върху следващата генерация сателитни системи за глобално позициониране – т.нар. проект ГАЛИЛЕО. Системата може да се използва за различни видове дейности от по-ефикасно управление на пътния трафик до точно определяне на момента на банковите транзакции.